

OJCOWIE ŻYWI
21

KARMIĘ WAS TYM, CZYM SAM ŻYJĘ

Ojcowie Kościoła
komentują niedzielne czytania biblijne
rok B

opracował
KS. MAREK STAROWIEYSKI

Wydanie czwarte, gruntownie przerobione i powiększone

SPIS TREŚCI

WSTĘP	7
SKRÓTY	9

ADWENT

I NIEDZIELA ADWENTU	13
I CZYTANIE (Iz 63, 16n.19; 64, 2-7)	13
Jak liście na wietrze...	13
Wsparcie człowieka upadłego	14
W drodze do niebieskiej ojczyzny	14
Rozmowa Augustyna i Moniki przed jej śmiercią	15
II CZYTANIE (1 Kor 1, 3-9)	16
Dzięki składane za łaskę	16
Niebezpieczeństwa pokusy	17
EWANGELIA (Mk 13, 33-37)	18
Czuwajcie	18
Różne czuwania	19
Przygotowujemy się do odejścia	20
II NIEDZIELA ADWENTU	23
I CZYTANIE (Iz 40, 1-5.9-11)	23
Przygotowanie drogi dla Słowa w sercu człowieka	23
On nas prowadzi drogą...	24
Dlaczego?	25
II CZYTANIE (2 P 3, 8-14)	26
Gdy nastąpi koniec	26
Świat przemienie, ale powstanie odnowiony	27
Nowe niebo i nowa ziemia	27
Cierpliwość Boża	28
EWANGELIA (Mt 3, 1-2)	29
Droga słowa Bożego do ludzkiego serca	29
Drogi Pana	30
Chrzest Janowy	31
III NIEDZIELA ADWENTU	34
I CZYTANIE (Iz 61, 1-2.10-11)	34
Namaszczenie Chrystusa, namaszczenie wiernych	34
Duch Pański Mnie namaścił...	35

II CZYTANIE (1 Tes 5, 16–24)	36
Zachęty dla Tesaloniczan	36
Módlcie się nieustannie	37
Modlić się nieustannie	38
EWANGELIA (J 1, 6–8)	39
Głos i Słowo	39
Przygotowując drogę, już po niej kroczymy	40
Przyjaciel Oblubieńca	41
Słowo to Pan nasz	42
IV NIEDZIELA ADWENTU	43
I CZYTANIE (2 Sm 7, 1–5.8–12)	43
Dawid przed Abrahamem	43
Owoc z rodu Dawida	44
Duchowa świątynia	44
II CZYTANIE (Rz 16, 25–27)	45
Chwała Ojcu przez Syna, czyli chwała Obu w Duchu Świętym	45
Tajemnica powołania wszystkich pogan objawiona przez Chrystusa	46
EWANGELIA (Łk 1, 26–38)	47
Czekając na odpowiedź Maryi	47
Zwiastowanie	49
Zadumanie Maryi	51

OKRES BOŻEGO NARODZENIA

NIEDZIELA PO BOŻYM NARODZENIU – ŚWIĘTEJ RODZINY	55
I CZYTANIE (Syr 3, 3–7)	55
Błogosławieństwo dzieci	55
Dzieci są własnością najcenniejszą	56
Ojciec w domu spełnia urząd jakoby biskupa	57
II CZYTANIE (Kol 3, 12–21)	57
Więzy miłości Bożej, któż potrafi wypowiedzieć	57
Bądźcie wdzięczni	58
EWANGELIA (Łk 2, 22–40)	59
Wzór starca Symeona	59
Świadkowie narodzenia	61
A duszę twą przeniknie miecz	62
II NIEDZIELA PO BOŻYM NARODZENIU	63
I CZYTANIE (Syr 24, 1–4.12–16)	63
Kochaj Go, bo On jest dobry!	63
Jam wyszła z ust Najwyższego	63
II CZYTANIE (Ef 1, 3–6)	64
Mowa do katechumenów po skończeniu katechez przed chrztem	64
Cedry Libanu w domu Pańskim	65

EWANGELIA (J 1, 1–18)	66
Słowo Boga i słowo człowieka	66
Z Jego pełniłości myśmy wszyscy wzięli	68
Nieograniczoność Boga	69
NIEDZIELA PO EPIFANII, CHRZEST PAŃSKI	71
I CZYTANIE (Iz 42, 1–4.6–7)	71
Cierpliwość Jezusa – Sługi Jahwe	71
I spocznie na Nim Duch Boży	72
II CZYTANIE (Dz 10, 34–38)	73
Jezusa Nazareńskiego namaścił Bóg Duchem Świętym	73
EWANGELIA (Mk 1, 7–11)	74
Tajemnica chrztu Chrystusa	74
Znaczenie chrztu Chrystusa	75
Dla nas Chrystus został ochrzczony	77

WIELKI POST

I NIEDZIELA WIELKIEGO POSTU	81
I CZYTANIE (Rdz 9, 8–15)	81
Przymierze z Bogiem	81
Przymierze po potopie	83
II CZYTANIE (1 Pt 3, 18–22)	84
Chrystus umarł za nasze grzechy	84
Przedziwna wymiana	84
EWANGELIA (Mk 1, 12–15)	85
Początek działalności Jezusa	85
Przygotowanie do walki i pobudzenie ufności	88
II NIEDZIELA WIELKIEGO POSTU	90
I CZYTANIE (Rdz 22, 1–2.9.10–13.15–18)	90
Trudna ofiara Abrahama	90
Potęga wiary Abrahama	92
Wiara wyrażona czynami	92
Abraham, fundament wiary	93
II CZYTANIE (Rz 8, 31–34)	94
Syn się wstawia za nami	94
Jeżeli Bóg z nami, któż przeciwko nam?	95
EWANGELIA (Mk 9, 2–10)	97
Nauka płynąca z Przemienienia	97
Jego słuchajcie!	100
III NIEDZIELA WIELKIEGO POSTU	101
I CZYTANIE (Wj 20, 1–17)	101

Ja jestem Panem, Bogiem twoim, który cię wywiódł z ziemi egipskiej, z domu niewoli	101
Prawo spisane na tablicach, prawo spisane w sercu	102
Dwa Prawa	103
II CZYTANIE (1 Kor 1, 22–25)	103
Mądrość i głupstwo Krzyża	103
Śmierć Chrystusa i Jego krzyż przyoblekły nas w uosobioną Mądrość i Moc Boga	104
EWANGELIA (J 2, 13–25)	106
Wyrzucenie kupców ze świątyni	106
Bóg zatem mieszka w swej świątyni.	107
Świątynia bowiem Boga jest święta, a jesteście nią wy	108
IV NIEDZIELA WIELKIEGO POSTU	111
I CZYTANIE (2 Krn 36, 14–16.19–23)	111
Duchowe wyjaśnienie upadku świątyni	111
Opatrznościowa rola Cyrusa	112
II CZYTANIE (Ef 2, 4–10)	113
Bóg bogaty w miłosierdzie.	113
EWANGELIA (J 3, 14–21)	115
Moc płynąca ze spoglądania na krzyż	115
Miłość Boga objawiona w Synu.	116
Wdzięczność Bogu.	117
Błagamy o światło w ciemnościach.	117
V NIEDZIELA WIELKIEGO POSTU	119
I CZYTANIE (Jr 31, 31–34)	119
Stare i Nowe Przymierze	119
Nowe Przymierze	120
II CZYTANIE (Hbr 5, 7–9)	121
Chrystus – Bóg i Człowiek.	121
EWANGELIA (J 12, 20–33)	122
Kto miłuje życie swoje, straci je.	122
Najświętsza ofiara	124
Wszystko do siebie pociągnę	125
Ufność w śmierci Chrystusa	125
NIEDZIELA PALMOWA	127
I CZYTANIE (Iz 50, 4–7)	127
Zbawienie całego świata zapowiedziane przez Izajasza...	127
Opluty, policzkowany.	128
Dar umiejętności posługiwania się słowem.	128
II CZYTANIE (Flp 2, 6–11)	129
Ponizył siebie dla dobra rodzaju ludzkiego	129

<i>Kto się wywyższa...</i>	130
Chrystus wyposaża bliźniego	130
<i>Krzyżu, błogosławieństwo świata...</i>	131
EWANGELIA (Mk 14, 1–15.47)	132
Uczta w Betanii	132
Uczestnicy Paschy	133
Tajemnica gałązek oliwnych	135

OKRES WIELKANOCNY

NIEDZIELA WIELKANOCNA	139
I CZYTANIE (Dz 10, 34.37–43)	139
W życiu Chrystusa jest obraz naszego życia	139
Zmartwychwstał Pan	140
II CZYTANIE (Kol 3, 1–4; 1 Kor 5, 68)	141
A. Kol 3, 1–4	141
Dążcie do tego, co w górze	141
B. 1 Kor 5, 6–8	141
Jako Pascha nasza za nas ofiarowany został Chrystus	141
EWANGELIA (J 20, 1–9)	143
O świcie...	143
II NIEDZIELA WIELKANOCY	145
I CZYTANIE (Dz 4, 32–35)	145
Miłość i dobra doczesne	145
Jedność Kościoła znakiem Trójcy	146
Sakrament jedności	147
II CZYTANIE (1 J 5, 1–6)	148
Wiara czynna przez miłość	148
EWANGELIA (J 20, 19–31)	150
W imię Boga odpuszczenie grzechów	150
Ósmego dnia...	153
Łączność z Kościołem odpuszcza grzechy	153
III NIEDZIELA WIELKANOCY	154
I CZYTANIE (Dz 3, 13–15)	154
Trzeba było, by się wypełniły proroctwa...	154
Pokuta i miłość	156
II CZYTANIE (1 J 2, 1–5)	156
Zadośćuczynienie za grzechy świata	156
Dobre uczynki wobec wszystkich ludzi	158
Wiara bez uczynków	158
EWANGELIA (Łk 24, 35–48)	159
Zwiastowano mi, że Jezus, Bóg mój, żyje!	159

Odkrywanie skarbu ukrytego w Piśmie	160
Pocieszyciel odkrywa tajemnice Pisma	162
Zdumienie Tomasza	163
Przemiana ciała w przyszłym zmartwychwstaniu	164
IV NIEDZIELA WIELKANOCY	165
I CZYTANIE (Dz 4, 8–12)	165
Uzdrowienie w imię Jezusa	165
W imię Jezusa jesteśmy zbawieni	166
II CZYTANIE (1 J 3, 1–2)	167
Patrzcie, jaką miłość okazał nam Ojciec... ..	167
EWANGELIA (J 10, 11–18)	169
Niebezpieczeństwo obowiązków pasterskich	169
Dobry pasterz	172
Dary Boskiego Pedagoga	173
Modlitwa do miłosiernego Pasterza	174
V NIEDZIELA WIELKANOCY	175
I CZYTANIE (Dz 9, 26–31)	175
Paweł w Jerozolimie	175
II CZYTANIE (1 J 3, 18–24)	176
Cena miłości	176
Czysta intencja	178
EWANGELIA (J 15, 1–8)	178
Trwanie w Chrystusie	178
Kierować się przykładem latorośli	180
Leczenie i odnowa duszy	183
Pan zna myśli serca	184
VI NIEDZIELA WIELKANOCY	186
I CZYTANIE (Dz 10, 25–26.34–35, 44–45)	186
Bóg nie ma względu na osobę	186
Chrzest Korneliusza	187
II CZYTANIE (1 J 4, 7–10)	188
Bóg jest miłością	188
EWANGELIA (J 15, 9–17)	190
Liczne przykazania mają wspólny korzeń – miłość	190
Kochaj i czyń, co chcesz!	191
Naturalne nakazy znalazły dopełnienie w miłości	193
Jednocząc się z ludźmi, jednoczymy się z Bogiem	194
VII NIEDZIELA WIELKANOCNA – WNIEBOWSTĄPIENIE	196
I CZYTANIE (Dz 1, 1–11)	196
Święto Wniebowstąpienia	196

II CZYTANIE (Ef 1, 17–23).....	198
Światłe oczy serca	198
Modlitwa.....	199
EWANGELIA (Mk 16, 15–20)	199
Golgota i Góra Oliwna	199
Wstąpił na wysokości	200
Uwielbione ciało Chrystusa	202
Dążmy za Jezusem krokami miłości	203
O tym rozmyślajmy na ziemi, czym będziemy w niebiosach.....	203
Twoje zwycięstwo nad śmiercią otwarło łaski podwoje	204
ZESŁANIE DUCHA ŚWIĘTEGO.....	205
I CZYTANIE (Dz 2, 1–11).....	205
Sens święta Zesłania Ducha Świętego	205
Cud zstąpienia Ducha Świętego	206
II CZYTANIE (1 Kor 12, 3–7).....	208
Charyzmaty, posługiwania i działania Ducha Świętego.....	208
Duch Święty w męczennikach.....	209
Plony i zasługi dobrych uczynków stają się wspólną własnością wier- nych.....	210
EWANGELIA (J 20, 19–23)	210
Tajemnica Ducha Świętego.....	210
Dziś Duch Święty objawia nam coś o sobie samym.....	213
Mówili wszystkimi językami.....	214
Królewskie zadanie.....	216
UROCZYSTOŚĆ TRÓJCY PRZENAJSWIĘTSZEJ	217
I CZYTANIE (Pwt 4, 32–34.39–40)	217
Pan, Bóg potężny	217
Jest jeden Bóg	218
Nieograniczona wielkość Boga	219
II CZYTANIE (Rz 8, 14–17)	219
Duch Święty	219
<i>Abba</i> – Ojcze!	221
EWANGELIA (Mt 28, 16–20).....	222
Wierzmy w Boga w Trójcy jedynego	222
Szukam Twojego oblicza	224
Bóg się stopniowo objawia.....	225
Wiara i chrzest	228
Bóg niewypowiedziany	229

OKRES ZWYKŁY

II NIEDZIELA OKRESU ZWYKŁEGO	233
------------------------------------	-----

I CZYTANIE (1 Sm 3, 3–10, 19)	233
Błogosławieni prostego serca	233
Wobec przełożonego niegodnego	234
II CZYTANIE (1 Kor 6, 13–15.17–20)	236
Nasze ciała – świątynią Boga	236
Stać się z Nim jednym duchem...	237
Trudna walka	238
EWANGELIA (J 1, 35–42)	239
Spotkanie pierwszych uczniów	239
Czego szukacie?	241
Stare i nowe	242
III NIEDZIELA OKRESU ZWYKŁEGO	244
I CZYTANIE (Jon 3, 1–5)	244
Jonasz w Niniwie głosi pokutę	244
II CZYTANIE (1 Kor 7, 29–31)	246
Czas jest krótki	246
Uciekajmy!	247
Świat ucieka	248
EWANGELIA (Mk 1, 14–20)	249
Pokutujcie, wypełnił się czas!	249
Powołanie pierwszych uczniów	250
Apostołowie nauczali mocą Bożą	252
Moc oblicza Jezusa	253
Miłość niszczy brzemię przewinień	254
Pan jest zwierciadłem naszym	255
IV NIEDZIELA OKRESU ZWYKŁEGO	256
I CZYTANIE (Pwt 18, 15–20)	256
Zadanie proroków	256
Prorocy w Starym Testamencie zwiastowali Jezusa Chrystusa	257
Prawdziwi i fałszywi prorocy	257
II CZYTANIE (1 Kor 7, 32–35)	259
Uwolnieni od spraw świata	259
Przygotowani na spotkanie Pana	260
Małżeństwo i bezżeństwo	261
EWANGELIA (Mk 1, 21–28)	262
I zdumiewali się nad nauką Jego	262
Nauczał ich jak ten, który ma władzę	263
Anioł upadły	264
Dwaj aniołowie towarzyszą człowiekowi	265
V NIEDZIELA OKRESU ZWYKŁEGO	268
I CZYTANIE (Hi 7, 1–4.6–7)	268
Życie ludzkie pokusą	268

Dni i prace najemnika	269
Bojowaniem jest życie	270
II CZYTANIE (1 Kor 9, 16–19.22–23)	271
Być wszystkim dla wszystkich	271
Współczuć ze wszystkimi.	272
EWANGELIA (Mk 1, 29–39)	273
Lekarz miłosierny	273
On przyjął nasze słabości	275
Cuda Jezusa	276
Dręczyła mnie gorączka	278
VI NIEDZIELA OKRESU ZWYKŁEGO	279
I CZYTANIE (Kpł 13, 1–2.44–46)	279
Trąd – czyli w sensie mistycznym herezja i apostazja	279
II CZYTANIE (1 Kor 10, 31–11, 1)	280
Na chwałę Bożą.	280
Troska o słabych w wierze	281
Chrześcijańskie prawo biesiadne	282
EWANGELIA (Mk 1, 40–45)	283
Jako Pan go uzdrawia	283
Chcę, bądź uzdrowiony!	284
Uzdrowienie trędowatego	286
Moc sakramentu	287
Oczyszczony z brudu	287
VII NIEDZIELA OKRESU ZWYKŁEGO	288
I CZYTANIE (Iz 43, 18–19.21–22.24–25)	288
Nowość chrześcijaństwa	288
Lud nowy a zarazem dawny	290
II CZYTANIE (2 Kor 1, 18–22)	291
Chrześcijańskie „tak” i „nie”	291
EWANGELIA (Mk 2, 1–12)	292
Sens uzdrowienia paralityka	292
Odpuszczają ci się twoje grzechy	293
Logos jedynym lekarstwem ludzkich słabości	295
Siła wiary	296
Jezus miłosierny	296
VIII NIEDZIELA OKRESU ZWYKŁEGO	298
I CZYTANIE (Oz 2, 16–17.21–22)	298
Nieczysta ludzkość staje się czystą oblubienicą	298
II CZYTANIE (2 Kor 3, 1–6)	300
Koryntianie – listem Pawła	300
Prawo w księdze – prawo w sercu	301

EWANGELIA (Mk 2, 18–22)	302
Nowa szata i nowe wino.	302
Dawać Bogu obficie.	304
Post drogą nabycia cnót	307
Prawdziwy post.	308
IX NIEDZIELA OKRESU ZWYKŁEGO	309
I CZYTANIE (Pwt 5, 12–15).....	309
Praca w szabat	309
Szabat Boga, szabat człowieka.	310
Szabat serca.	311
II CZYTANIE (2 Kor 4, 6–11).....	311
Moc w słabości.	311
Śmierć lepsza od życia	313
EWANGELIA (Mk 2, 23–3, 6)	314
Pan szabat.	314
Praca Boga.	316
Przykazania trwałe i przemijające.	317
Sens prawa szabat.	319
X NIEDZIELA OKRESU ZWYKŁEGO	320
I CZYTANIE (Rdz 3, 9–15).....	320
Grzech Ewy i Adama	320
Nowa Ewa.	322
II CZYTANIE (2 Kor 4, 13–5, 1).....	322
Przybytek nie ręką ludzką zbudowany	322
Jedyne niebezpieczeństwo	324
EWANGELIA (Mk 3, 20–35)	325
Grzech przeciw Duchowi Świętemu	325
Pokuta rozwiązuje wszystkie grzechy	326
Godność Maryi.	327
Bracia Pańscy	328
Bracia, siostry matki Pana	329
Książę tego świata.	329
Szczęśliwi i nieszczęśliwi aniołowie.	330
XI NIEDZIELA OKRESU ZWYKŁEGO	331
I CZYTANIE (Ez 17, 22–24).....	331
Niech się nikt nie wywyższa....	331
Pokora świętych.	332
Gdy porzucimy pokorę....	333
II CZYTANIE (2 Kor 5, 6–10).....	333
Pielgrzymi do Pana	333
EWANGELIA (Mk 4, 26–34)	335

Ziarno wzrasta, gdy człowiek śpi	335
Królestwo niebieskie jest jak ziarno gorczyczne	336
Przepowiadanie i ziarno gorczycy	339
Wiara	340
XII NIEDZIELA OKRESU ZWYKŁEGO	341
I CZYTANIE (Hi 38, 1.8–11)	341
Bóg jest stwórcą wszystkiego – jak Go pojmiesz?	341
II CZYTANIE (2 Kor 5, 14–17)	342
Nowe stworzenie	342
Nowe stworzenie	343
Nikt nie żyje dla siebie	344
EWANGELIA (Mk 4, 35–41)	345
Chrystus śpi w naszej łodzi	345
Zaufaj Panu w dniu ucisku	346
Obudź śpiącego Chrystusa	348
Kościół jest jak statek rzucany po morzu	349
Wśród wzburzonych fal	349
XIII NIEDZIELA OKRESU ZWYKŁEGO	350
I CZYTANIE (Mdr 1, 13–15; 2, 23–24)	350
W drodze do ojczyzny	350
Dla nieśmiertelności stworzył Bóg człowieka	351
II CZYTANIE (2 Kor 8, 7.9.13–15)	352
Hojny Bóg	352
Stał się dla nas ubogim, by nas ubogacić	354
EWANGELIA (Mk 5, 21–43)	355
Jego moc uzdrowiła kobietę	355
Zbawco, zbaw mnie!	356
Zwycięzca śmierci	358
Nadzieja kotwicą naszego zbawienia	358
Dotknijmy wiarą kraju szaty Słowa	360
Bóg objawia się przez ludzi	360
XIV NIEDZIELA OKRESU ZWYKŁEGO	362
I CZYTANIE (Ez 2, 2–5)	362
Prawo, prorocy, wcielenie	362
Chrystus potwierdza proroków	363
II CZYTANIE (2 Kor 12, 7–10)	363
Cieszę się, raduję, ze spokojem ducha przyjmuję wszelkie doświadczenia	363
Moc w słabości się doskonali	364
Dopuszczenia dla utwierdzenia wiary	365
Radość nawet w prześladowaniach	366

Słońce św. Pawła	366
EWANGELIA (Mk 6, 1–6)	367
Jezus w Nazarecie	367
Mądrość i moc Syna Ciesli	368
Rodzina Pana	371
Tajemnica narodzenia	372
XV NIEDZIELA OKRESU ZWYKŁEGO	373
I CZYTANIE (Am 7, 12–15)	373
Duchowi chirurdzy	373
Nie wszyscy mogą jeść ten sam pokarm.....	374
II CZYTANIE (Ef 1, 3–14)	374
Wybrani przed stworzeniem świata	374
EWANGELIA (Mk 6, 7–13)	377
Nakazy Pana dane swoim apostołom	377
Prości apostołowie zwyciężyli	379
Jaki ma być zwiastun królestwa Bożego	380
Znaczenie tuniki	381
Namaszczenie oliwą	382
Wolność i odwaga	383
XVI NIEDZIELA OKRESU ZWYKŁEGO	384
I CZYTANIE (Jr 23, 1–6)	384
Rachunek sumienia pasterza	384
W jednym Pasterzu wszyscy pasterze	385
II CZYTANIE (Ef 2, 13–18)	387
Rządca pokoju	387
Piotr opoką jednoczącą	389
EWANGELIA (Mk 6, 30–34)	389
Na uboczu i pośród tłumów	389
Cała moja nadzieja w Twoim wielkim miłosierdziu	391
Bóg dba o miłosierdzie	392
Przyczyna zstąpienia Boga na niskość	393
Nauczyciel, Obrońca, Oświadcznik	393
Modlitwa i miłosierdzie	394
XVII NIEDZIELA OKRESU ZWYKŁEGO	395
I CZYTANIE (2 Krl 4, 42–44)	395
Elizeusz prorok	395
Cień i obraz	395
Eucharystia – chleb przepowiedziany w Starym Testamencie	396
Zaproszenie na skromną ucztę	397
II CZYTANIE (Ef 4, 1–6)	397
Wezwanie do pokoju w Chrystusie	397

Jedność Kościoła	399
EWANGELIA (J 6, 1–15)	399
Moc słowa Bożego	399
Cuda upominają ludzkiego ducha	401
Wnioski z cudu	403
Najstarsza modlitwa eucharystyczna	404
XVIII NIEDZIELA OKRESU ZWYKŁEGO	406
I CZYTANIE (Wj 16, 2–4.12–15)	406
Prawdziwa manna	406
Chleb niewyczerpalny	407
Prawdziwe Ciało	407
II CZYTANIE (Ef 4, 17.20–24)	408
Stary i nowy człowiek	408
Czy umysł potrafi wytrwać w tym samym stanie?	409
Nowe stworzenie	409
EWANGELIA (J 6, 24–35)	410
Kto do Mnie przychodzi, nie będzie łaknął	410
Wielki dar Eucharystii	412
W jedności z biskupem	413
Szukanie prawdziwego zysku	415
XIX NIEDZIELA OKRESU ZWYKŁEGO	416
I CZYTANIE (1 Kr 19, 4–8)	416
By nie osłabli w drodze	416
Ku górze świętej	417
II CZYTANIE (Ef 4, 30–5, 2)	418
Boga dzieci umiłowane	418
Duch Boży spoczywa na tych, którzy są czysti sercem	419
Smutek i radość	420
Bądźcie naśladowcami Boga	421
EWANGELIA (J 6, 41–51)	422
Kto kocha, kto łaknie, kto pragnie – zrozumie	422
Chleb i wino stają się Eucharystią	425
Bóg wybiera wszystkich	426
XX NIEDZIELA OKRESU ZWYKŁEGO	428
I CZYTANIE (Prz 9, 1–6)	428
Uczta Nowego Przymierza	428
Zaprosiła mnie wiara	429
Przyjdź na ucztę	430
II CZYTANIE (Ef 5, 15–20)	431
Postępować jak mądrzy	431
Śpiewać hymnami i pieśniami duchowymi	432

Św. Augustyn przeżywa hymny wprowadzone przez św. Ambrożego	432
EWANGELIA (J 6, 51–58)	433
Naucz nas, Nauczycielu, jak mamy pożywać Twoje Ciało i pić Twoją Krew	433
Kto pożywa Ciało ma życie wieczne	436
Dar dziedzictwa Jego Przymierza.	436
Ciało realne i prawdziwa Krew.	438
 XXI NIEDZIELA OKRESU ZWYKŁEGO	441
I CZYTANIE (Joz 24, 1–2.15–17)	441
Wierność obietnicy danej Bogu	441
Nic nie przeszkadza praktykowaniu cnoty	442
II CZYTANIE (Ef 5, 21–32)	443
Chrystus i Jego Kościół	443
Nikt nigdy nie odnosi się z nienawiścią do swego ciała	445
EWANGELIA (J 6, 60–69)	446
Panie, do kogo pójdziemy?	446
To jest Ciało i Krew Chrystusa	447
Dawne ofiary – nowa ofiara	448
Jedność zrodzona z Eucharystii.	449
 XXII NIEDZIELA OKRESU ZWYKŁEGO	451
I CZYTANIE (Pwt 4, 1–2.6–8)	451
Prawa Boże i ludzkie	451
Strzec słów nakazanych Pismem.	452
II CZYTANIE (Jk 1, 17–18.21–22.27)	453
U Boga nie masz odmiany i ani cienia zmienności.	453
Wszystko mamy od Boga	454
Kapłan nie może zmieniać swego zdania pod wpływem zapłaty	455
EWANGELIA (Mk 7, 1–8.14–15.21–23)	455
Brud i czystość serca i ciała	455
Prawo i miłość	457
Obowiązki względem rodziców	458
Prawdziwa czystość	460
 XXIII NIEDZIELA OKRESU ZWYKŁEGO	461
I CZYTANIE (Iz 35, 4–7)	461
Nie bójcie się! Kościół odradza się po prześladowaniach	461
II CZYTANIE (Jk 2, 1–5)	462
Zło pochlebstw względem bogaczy	462
My wolimy gardzić majątkiem...	463
W Kościele winna być zachowana równość	464
EWANGELIA (Mk 7, 31–37)	465

Uzdrowienie głuchoniemego	465
Uzdrowienia Jezusa dotyczą i mnie	467
Jezus leczy rzesze Kościoła.	468
XXIV NIEDZIELA OKRESU ZWYKŁEGO	470
I CZYTANIE (Iz 50, 5–9).	470
Przez posłuszeństwo usunął dawne nieposłuszeństwo	470
Pismo nieustannie mówi o meście Pana	471
II CZYTANIE (Jk 2, 14–18).	471
Wiara, nadzieja, miłość, sumienie i uczynki	471
Wiara i uczynki	473
EWANGELIA (Mk 8, 27–35)	474
A wy za kogo Mnie uważacie?	474
Chrzest krwi	475
Zaprzec się samego siebie i nieść swój krzyż	475
Odpowiedź na powołanie	477
Utracić, aby zyskać	478
XXV NIEDZIELA OKRESU ZWYKŁEGO	480
I CZYTANIE (Mdr 2, 12.17–20).	480
Prorocy przepowiedzieli wszystko, co się stać miało	480
II CZYTANIE (Jk 3, 16–4, 3).	482
Owoce zazdrości i zawiści	482
Dusza niepłodna nie przynosi owoców sprawiedliwości	483
EWANGELIA (Mk 9, 30–37)	484
Przykład dziecka	484
Chrystus wybrał pokorę.	486
Zazdrość	488
Boska pedagogia	490
XXVI NIEDZIELA OKRESU ZWYKŁEGO	492
I CZYTANIE (Lb 11, 25–29).	492
Duch spoczął na nich i wszyscy prorokowali	492
II CZYTANIE (Jk 5, 1–6).	493
Dwa miasta i ich dobra	493
Mądry ubogi i głupi bogacz	495
Bogactwa przyrosły do ciebie	496
Nigdy przeto nie mów, że dobra ziemskie są diabelskie!	496
EWANGELIA (Mk 9, 38–43.45.47–48)	497
Nikogo nie należy wyłączyć od dobra	497
Syn wolnej i syn niewolnicy.	498
Robak i ogień	499
Wytnij to zło, które jest w tobie!	501
Bóg stopniowo staje się miły	502

XXVII NIEDZIELA OKRESU ZWYKŁEGO	503
I CZYTANIE (Rdz 2, 18–24)	503
Dar dzieci	503
Kto więc porzuca żonę, rozdziera swe ciało	503
Wsparcie w chorobie	504
II CZYTANIE (Hbr 2, 9–11)	505
On jest Synem z natury, my zaś dzięki łasce	505
EWANGELIA (Mk 10, 2–16)	506
Opuszczenie żony prowadzi do cudzołóstwa	506
Boże prawo małżeństwa	507
Wzór dzieci	509
Dobra żona apostołką Chrystusa	510
Żadna odległość nie może zniszczyć miłości	511
XXVIII NIEDZIELA OKRESU ZWYKŁEGO	512
I CZYTANIE (Mdr 7, 7–11)	512
Wszelkie bowiem bogactwo i złoto wobec czystości jest jak garść piasku	512
II CZYTANIE (Hbr 4, 12–13)	513
Sąd sprawiedliwy	513
EWANGELIA (Mk 10, 17–30)	514
Bogactwo jest tylko narzędziem	514
Zachęta do doskonałości	517
Zniszczenie chciwości	519
XXIX NIEDZIELA OKRESU ZWYKŁEGO	521
I CZYTANIE (Iz 53, 10–11)	521
Sługa dobrze służący	521
Podziwiał przyjaźń Słowa	522
Proroctwa o męce Chrystusa	522
II CZYTANIE (Hbr 4, 14–16)	523
Arcykapłan, który potrafi współczuć naszym słabościom	523
EWANGELIA (Mk 10, 35–45)	525
Prośba matki synów Zebedeuszowych	525
Obumrzeć, aby żyć	528
Staraj się o pokorę!	529
Tyś jest dla Mnie wszystkim	530
XXX NIEDZIELA OKRESU ZWYKŁEGO	532
I CZYTANIE (Jr 31, 7–9)	532
Misja Jeremiasza i Chrystusa	532
Kościół powszechny – zgromadzenie ludów	533
II CZYTANIE (Hbr 5, 1–6)	534
Arcykapłan z ludzi wzięty... ..	534

Ofiarnik i ofiara	535
Symbol i obraz Obietnicy	536
EWANGELIA (Mk 10, 46–52)	536
Niewidomy z Jerycha	536
Oświeceni przez Chrystusa	540
XXXI NIEDZIELA OKRESU ZWYKŁEGO	542
I CZYTANIE (Pwt 6, 2–6)	542
Słuchaj Izraelu!	542
Kto umie siebie kochać, ten Boga miłuje	543
II CZYTANIE (Hbr 7, 23–28)	544
Chrystus Bóg – Człowiek, Słowo, Kapłan	544
Kapłan i grzech	546
EWANGELIA (Mk 12, 28–34)	547
Kochać w sposób uporządkowany	547
Pozwólmy, by Chrystus w nas malował swój obraz	549
Tą samą miłością kochamy Boga i bliźniego	550
Jeśli serce jest pełne miłości, masz Ducha Bożego	551
Proste i jasne przykazania	552
XXXII NIEDZIELA OKRESU ZWYKŁEGO	553
I CZYTANIE (1 Krł 17, 10–16)	553
Hojność wdowy z Sarepty	553
Rady na wszelkie okoliczności	554
II CZYTANIE (Hbr 9, 24–28)	555
Kapłaństwo Chrystusa	555
EWANGELIA (Mk 12, 38–44)	557
Złóżmy Panu ofiarę z Jego darów	557
Nie ma nic tańszego niż królestwo niebieskie	559
Wiele jest uczynków miłosiernych	560
Najmniejszy uczynek miłosierny przynosi owoc	561
XXXIII NIEDZIELA OKRESU ZWYKŁEGO	562
I CZYTANIE (Dn 12, 1–3)	562
Dwa zmartwychwstania	562
Powołanie Żydów	563
Grzech mój jest zawsze przede mną	564
Chwała męczenników	564
II CZYTANIE (Hbr 10, 11–14)	565
Kapłani Starego Testamentu i Kapłan Nowego	565
EWANGELIA (Mk 13, 24–32)	566
Drugie przyjście Chrystusa	566
Niewiedza wynika z natury ludzkiej	567
Niewiedza jest cechą człowieka	568

Nie znamy godziny	569
Wszystko co ma początek, ma też koniec	569
Nasze szczęście opiera się na nadziei	570
XXXIV NIEDZIELA OKRESU ZWYKŁEGO – UROCZYSTOŚĆ CHRYS-	
STUSA KRÓLA	572
I CZYTANIE (Dn 7, 13–14).	572
Boży plan zbawienia	572
II CZYTANIE (Ap 1, 5–8).	574
Pan, który przybywa	574
Alfa i Omega.	574
EWANGELIA (J 18, 33–37)	575
Królestwo moje nie jest z tego świata	575
Dwie miłości, dwa państwa	578
Król, Pan i Bóg dla wszystkich	579